

8 december 2024 – tweede advent

‘EEN VOLMAAKT OFFER’

Maleachi 1, vers 6 t/m 14

Maleachi 2, vers 10 t/m 12

Even een voorbeeld voor de jongeren: misschien heb je afgelopen week pakjesavond gevierd met de familie. Nu stel dat je ouders nog steeds ook een cadeautje aan jullie geven..., je pakt het uit... en wat is het? Ja, die prachtige oordopjes! Je ziet het aan het doosje. Je maakt het snel open en in het doosje... ja, het zijn inderdaad oordopjes, maar wel van een B-merk.... En wat zie je nog meer? Wat beschadiging. ‘Ja, dat klopt. Het is van Marktplaats. Maar vanwege die beschadiging hebben wij korting gekregen hoor!’ Nu goed, er komt geluid uit. Met wat kraken. En de accu gaat ook niet zo lang meer mee, maar ja..., ze doen het. Nou..., blij?

Met dit voorbeeld is Maleachi gaan profeteren tegen zijn volk. Nu ja, ze hadden toen natuurlijk nog geen bluetooth oordopjes, het ging om iets anders: om wat de Israëlieten voor cadeau aan God gaven, wat ze voor God over hadden. Maleachi was het geloof, de manier van geloven van zijn volksenoten aan het doorlichten, tegen het licht aan het houden: wat doe jij nu voor je geloof? Wat maken jullie er met elkaar van? En tussendoor wijst hij steeds naar God. Naar Gods kant van het verhaal.

Daar gaan wij nu met elkaar ook verder naar luisteren. Om ons weer even op ons geloof te bezinnen, op wat wij met ons geloof doen. En wij luisteren ook naar Gods kant van het verhaal. En die kant van het verhaal gaan wij straks ook vieren. Met het heilig Avondmaal.

Even terug naar het voorbeeld... Maleachi had het dus over wat het volk Israël aan God gaf. Het ging om de offerdienst, om de offers die het volk Israël bracht. Wat was daar mis mee? Nu, men offerde aan de Heere God dieren die niet helemaal gaaf waren. Een schaap wat mank liep. Een rund dat ziek was. Nu kan je daar gelijk je afkeuring over uitspreken, maar je moet niet gelijk mensen gaan veroordelen natuurlijk. Want stel je voor dat jij in Israël in die tijd zou leven... Zojuist waren er duizenden joden uit Babel teruggekomen. Die moesten allemaal voedsel en huisvesting hebben natuurlijk. Het was waarschijnlijk geen vetpot in die tijd. Het land werd ook nog steeds door het Perzische rijk onderdrukt. En dan was er eindelijk in je kudde een rund geboren, helemaal gaaf, veelbelovend: die zou je straks op de akker goed kunnen inzetten! Of daar zou je straks met elkaar maanden lang vlees van kunnen eten! En zou je dat rund dan aan God gaan offeren...? Zou u dat doen? Je had ook nog een rund in de stal staan dat mank liep, maar verder: net zo groot, net zoveel vlees. Alleen zou dat rund op de akker veel minder goed zijn werk kunnen doen. Nou, als je een dier offert, dan haalt het toch niet uit of het mank is of niet? Zou God dat nu erg vinden?

God eet toch ook niet letterlijk die offers op? En wat opeten betreft: zelfs als dat offer ook bedoeld zou zijn voor een offermaaltijd met de priesters en met je eigen gezin, dan proef je toch niet dat het dier een te korte achterpoot had en daardoor wat mank liep? ... Maar ja, in de Wet van God staat dat er alleen volkomen gave dieren aan God mochten worden geofferd... Maar ja, zo wettisch moet je toch niet zijn? Je moet toch ook kijken naar de situatie, naar wat er mogelijk is, het is al geen vetpot... Voelt u de spanning in deze kwestie?

Maleachi gaat daarom verder. Hij zegt: bied zo'n geschenk van een mank dier maar aan je landvoogd aan. Ga maar eens zo'n beest brengen bij die gouverneur die de Perzische koning over ons heeft aangesteld. ‘Ja, gouverneur, hij loopt wel een beetje mank hoor, maar hij smaakt prima’. Dat doe je toch niet? Dat durf je toch niet eens? En zou je dat wel bij de allerhoogste God doen?

Ik weet niet eens of het God nu om die perfecte offers is te doen hoor... Dat dit in de Wet van God staat dat God alleen gave offers wil, dat is niet omdat God het volk helemaal arm wil maken en dat Hij als een heerszuchtig koning elke dag wil genieten van een maaltijd met een Michelin ster. Op zich is het volkomen logisch: God is alle

eer waard. Als je bij je huidige regeringsleider het niet in je hoofd haalt om met een geschenk aan te komen waar een gebrek aan zit..., dan moet je dat helemaal niet bij God doen. Heel deze schepping, alles en iedereen is bedoeld voor de eer van God, zo groot is Hij! ... Maar daarnaast speelt er volgens mij nog iets anders mee en volgens mij nog belangrijker: *hoeveel is die verbinding met God jou en mij nu waard?*

Ik heb het gevoel dat die Israëlieten die offers een beetje uit verplichting brachten. ‘Het moet nu eenmaal’..., ‘het is een goede gewoonte’..., ‘het staat ook in de Wet natuurlijk’..., maar ‘hoeveel ruimte is er om ervoor te zorgen dat het mij niet al te veel gaat kosten...? Verderop zegt Maleachi ook: jullie zeggen ‘wat een vermoeden is’ (1:13). Jullie doen dit helemaal niet met je hart! Je wordt er gewoon moe van. Maar God zoekt niet puntgave offers en het beste rundvlees wat er maar is..., nee, *Hij wil een relatie met ons, die zo warm en goed is, dat je het gewoon fijn zou vinden om Hem het mooiste te geven wat je hebt*. Dat je niet gaat afdingen, er de kantjes wat van af lopen..., maar dat je niets liever wil dan Hem echt iets van jezelf, met je hart, geven. Hoe is die relatie tussen God en u eigenlijk?

In dit kader spreekt Maleachi vervolgens verder over nog iets anders, waar hij (of beter: waar God) zich grote zorgen over maakt: dat de jongens van het volk Israël allemaal relaties aangaan met niet-joodse meisjes. En dat joodse meisjes door hun vader worden uitgehuwelijkt aan niet-joodse jongens. Waarom moet Maleachi daar zo voor waarschuwen? Nu, omdat die joodse jongens dan trouwen ‘met een dochter van een vreemde god’, zo zegt Maleachi (2:11). Het gaat niet om dat meisje op zich, maar om die cultuur, dat geloof waar je je dan tegelijkertijd aan verbindt. En je zag het heel vaak in de Bijbel: dan kwamen er andere goden het joodse volk binnen en

binnen de kortste tijd diende men niet alleen God maar ook allerlei andere goden.

Nu ook hier: het gaat hier volgens mij niet eens om die multiculturele huwelijken op zich. Die kunnen heel prachtig zijn geweest misschien. Boaz trouwde ook met de Moabitische Ruth. (Ik ga het daarom ook niet een-op-een naar ons als kerk in 2024 overzetten – dat vraagt namelijk nog wat meer uitleg.) Maar: God wil zo graag een relatie met Zijn volk... en met u en jou... een relatie waar geen enkele andere god of wat dan ook tussenkomt te zitten. God wil Zijn plaatsje niet delen in de verbinding die Hij met ons, en met jou persoonlijk heeft. Nogmaals: dat is niet alleen omdat Hij al onze eer waard is – dat ook – maar ook omdat een echte gloedvolle en liefdevolle relatie niet gestoord moet worden, omdat dat ten koste zou gaan van echte wederzijdse liefde en toewijding.

Misschien denkt u: waar gaat het nu in de preek naartoe? We gaan straks Avondmaal vieren en bovendien is het ook nog Adventstijd... en dan gaat 'ie vanmorgen vanaf de preekstoel alleen maar kritische vragen stellen over hoe echt de relatie met God nu van onze kant is?

Nu, ik moet zeggen dat ik wel even moest slikken bij de woorden van Maleachi. Ik zie in de gemeente mensen die met trouw en toewijding hun liefde aan God laten zien... in hoe zij over God spreken, en wat zij voor anderen doen, wat zij voor de kerk doen... Maar als ik eerlijk naar mijzelf kijk: soms moet God het wel met een wat mank offer doen hoor! Geef ik Hem niet mijn allerbeste tijd, maar geef ik die paar minuten aan Hem vlak voordat ik in slaap val, of die ik nog over heb gehouden na alle andere dingen die ik heb gedaan. En ik wil best wat voor het Koninkrijk doen, maar dan moet het wel passen in mijn agenda: 'eerst wil ik...'. En ik moet ook nog tijd voor mijzelf over houden. Enzovoort. Of ik nu gelijk vooraan in de rij sta om God mijn mooiste offers te geven...? Wat zou u zeggen? Allemaal kritische vragen inderdaad over hoe die relatie met God van onze kant is...

Maar nu die andere kant. Want daarover gaat het met het Avondmaal. En ook met het Kerstfeest straks. Gods kant van het verhaal nu.... Weet u wat ik zou bijzonder vond aan die woorden van Maleachi? Bij zowel die gebrekkige offers waar hij het over had, als ook bij die huwelijken met mensen uit andere volken, noemde Maleachi God 'de Vader'. Toen het over die al dan niet gebrekkige offers ging, zei Maleachi namens God (1:6): 'Als ik dan een Vader ben, waar is de eerbied voor Mij?' Waar is het ontzag voor je Vader in de hemel? ... En toen het over die huwelijken ging en Maleachi moest waarschuwen dat het volk één moest zijn, zuiver in de godsdienst, zonder vermenging of verwatering, toen begon hij met: 'hebben wij niet allen één Vader?' (2:10). Heel apart..., want zo vaak wordt God in het Oude Testament niet 'Vader' genoemd. Maar blijkbaar is het hier een belangrijk woord: *'beste mensen: het gaat hier om je hemelse Vader.'* In die offers gaat het niet om een zakelijke verplichting, maar om *de band met je hemelse Vader*. En in de vraag hoezeer je je in je relaties blootstelt aan het gevaar om meegezogen te worden en af te dwalen, ook daarin gaat het om *de relatie met je hemelse Vader*. God wil je hemelse Vader zijn! Met minder wil Hij het niet doen. En afstandelijker wil Hij niet zijn.

En zit je je nog steeds af te vragen waarom God de Vader dan zo de nadruk legt op gave offers die Hij ons vraagt... kijk eens vooruit naar het Kerstfeest... en kijk eens naar

deze Avondmaalstafel: *God heeft Zelf het volmaakte offer aan ons gegeven*. Meer kon Hij ons niet geven. Minder wilde Hij niet geven. Hij wilde dat u en ik *echt* gered zouden worden..., *totaal* bevrijd zouden worden..., dat wij *helemaal* aanvaard zouden worden..., dat wij ons *volkomen* geluk zouden vinden in God. En daarom gaf Hij Zichzelf in Zijn Zoon Jezus Christus.

Terwijl die zuinige mensen nog liepen te prutsen met die offers omdat ze eigenlijk zo gehecht waren aan hun eigen dingen en hun eigen leventje... en terwijl die mensen daarom liepen te kijken of het niet met een beetje minder kon, deed God de hemel wijd open... de engelen begonnen het Ere zij God al te zingen... en God bood ons *Zijn offer* aan...: Het kind in de kribbe. De Mensenzoon onder de mensen. God Die in Zijn Zoon door diezelfde mensen gekruisigd zal worden. *Het mocht God alles kosten*, zo dierbaar was Hem die relatie met Zijn volk, met deze wereld..., zo kostbaar was Hem die relatie met jou en mij.

Even onderstrepen: God wil dus geen werkrelatie met u, 'een beetje inzet van jou en vervolgens van God dan wat loon naar werken.' Nee, een diepe relatie tussen de hemelse Vader en Zijn kind, waarbij je helemaal van Gods genade en Gods goedheid mag leven... daar is het God om te doen.

God wil dus ook geen onderhoudscontract met u: elke week een keertje naar de kerk, wat scheutig in de collecte en twee avonden in de week kerkenraad. Nee, dat is prachtig, maar God zoekt geen onderhoudscontract, maar een huwelijkscontract met u: Hij zegt u vandaag Zijn volledige liefde en toewijding toe, tot de dood ons scheidt, nee, zelfs over de doodsgrens heen, eeuwige liefde.

God vraagt geen verklaring van ons, maar Hij geeft u *Zijn* liefdesverklaring in brood en wijn. Daar was het God uiteindelijk om te doen. En daarom was Maleachi zo direct, zo stellig, maar sprak hij ook steeds over God de Vader.

Nog één ding, wat ik mooi vond aan de woorden van Maleachi. Terwijl Maleachi zo heel scherp de manier van geloven van zijn volksgenoten aan de kaak stelde, zei hij tussendoor namens God (1,11-12): *Want vanwaar de zon opkomt tot waar hij ondergaat, zal Mijn Naam groot zijn onder de volken; in elke plaats zal aan Mijn Naam een reukoffer gebracht worden, en een rein graanoffer. Voorzeker, Mijn Naam zal groot zijn onder de volken, zegt de HEERE van de legermachten.* ... Nu, dat moest Maleachi volgen mij zeggen om daarmee duidelijk te maken met wat voor een ontzettend grote God Israël van doen had en dat daarom die gebrekkige offers echt niet konden. Maar ik lees in deze woorden ook nog iets anders: *ondanks dat het volk Israël niet verder kwam dan die gebrekkige offers... ondanks dat wij mensen zo stumperig, halfslachtig en vaak niet-echt zijn... gaat God door met Zijn eer over heel de aarde te verspreiden.* Vanwaar de zon opkomt, tot waar hij ondergaat zal Mijn Naam groot zijn onder de volken. Nu, de woorden van Maleachi zijn uitgekomen, want zelfs in Maarssen wordt Gods Naam bezongen en wordt vandaag Gods liefde gevierd. God is doorgedaan met het geven en doorgeven van Zijn grote en wonderlijke Vaderliefde. Neem, proef, geniet. En zing maar mee, geef God een gaaf offer met je zingen:

Abba Vader, U alleen. U behoort ik toe.

Heeft u / heb jij vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf
// 06- 40632938 // dekruijf@live.nl